

ÕPILASLEIUTAJATE RIIKLIK KONKURSS

Ootused, eesmärk ja hindamine

Tanel Liira — juhendaja, alates 2008. aastast; hindamiskomisjoni liige (2017); komisjoni esimees (2021-2026);

• Ootused ja eesmärk (leiutamine kui LOTO?)

Me ei otsi konkursil valmis leiutajaid. Me tahame kasvatada inimesi, kes oskavad märgata probleemi, küsida „miks?“, mõelda „mis siis, kui...?“ ja julgevad proovida midagi päriselt paremaks teha.

Leiutamine on õppeprotsess, kus oluline on märgata ja analüüsida probleemi, et leida parim lahendus. Leiutamine on eluviis, mõttelaad – see on oskus luua lahendusi, tooteid ja teenuseid, mis on tulusamad, lihtsamad ja huvitavamad, inimsõbralikumad, ilusamad, loodustsäästvamad ja turvalisemad. Ja tegelikult pole see oskus vaid käputäiel leiutajatel vaid sadadel ja tuhandetel inimestel, keda nimetatakse disaineriteks ja kes töötavad igapäevaselt selle nimel, et muuta meid ümbritsev keskkond toimivamaks, mõistlikumaks, lihtsamini kasutatavaks.

(T. Liira, Õpetajete Leht)

Töö esitamine

ETAGi konkursside keskkond

Tanel Liira | [Konkursid](#) | [Minu e-post](#) | [Isikuandmetest](#) | [Logi välja](#)

Õpilaslaiutajate riiklik konkurss 2026

Palun tutvuge [Eesti Teadusagentuuri isikuandmete töötlemise tingimustega](#).

Värvide selgitus: kohustuslik vorm täidetud, kohustuslik vorm täitmata või täidetud poolikult, mittekohustuslik vorm, selgitav tekst.

NB! Kõiki sisestatud andmeid saab salvestada ja muuta niikaua, kuni olete vajutanud nuppu **"Esitan töö"**. Töö saab esitada alles siis, kui kõik kohustuslikud vormid on täidetud.

Esitaja: Tanel Liira

Töö autorite arv:

Leiutise autori andmed:

Leiutise andmed:

Juhendaja andmed:

Lisafail 1 (vajadusel): [fail]

Lisafail 2 (vajadusel): [fail]

Töö autorite arv

Täkniga tähistatud küsimustele vastamine kohustuslik

* Mitu autorit töö on?

1 ▼

* Vanuserühm (mitme autori puhul, vanema õpilase järgi)

6-7-aastaste laste vanuserühma ja 1. kooliastme ▼

Salvestan

Töö saab esitada, kui kõik kohustuslikud vormid on täidetud ja salvestatud.

Töö esitamine ja juhendaja hinnang

- **Annab tööprotsessist ülevaate** – žürii näeb peamiselt lõpptulemust, juhendaja aga teab, kuidas selleni jõuti.
- **Aitab hinnata õpilase tegelikku tööd** – juhendaja saab avada, kui iseseisvalt õpilane idee arendas, katsetas ja lahendusi leidis.
- **Toob välja töö käigus toimunud arengu** – valmis töö ei näita alati, kui palju õpilane protsessi jooksul õppis, muutis või edasi arenes.
- **Annab žüriile olulise taustainfo** – juhendaja saab selgitada idee sünnilugu, töömahtu, ajakulu, katsetusi ja tekkinud raskusi, mida töö ise ei pruugi edasi anda.
- **Aitab teha õiglasema ja sisukama otsuse** – juhendajal on võimalus suunata žürii tähelepanu asjaoludele, mida õpilane unustas rõhutada.

Tööde hindamine

Eesti Teadusage

[Tanel Liira](#) | [Konkursid](#) | [Minu e-post](#) | [Isikuandmetest](#) | [Logi välja](#)

Esitaja: Tanel Liira

Töö autorite arv:

Mitu autorit töö on?

Leitud autori andmed:

+ Lisa 2. autori andmed:

+ Lisa 3. autori andmed:

Leitud andmed:

Juhendaja andmed:

+ Lisa 2. juhendaja andmed (kui on teine juhendaja):

Lisafail 1 (vajadusel):

Lisafail 2 (vajadusel):

Hinnang tööle nr 31734 (Tanel Liira)

(Nupule vajutamine salvestab/esitab hinnangu, soovi korral saab hinnangut hiljem täiendada)

Tähelepanuks hindajale!

- Nooremas vanuserühmas on oluline idee, selle originaalsus lähtuvalt lapse vanusest.

- Keskimes vanuserühmas hinnake ideed ja natuke ka selle teostatavust.

- Vanema vanuserühma puhul peab originaalne idee olema reaalselt teostatav, kasuks tuleb korrektne viimistlus ja põhjalik kirjeldus.

* Probleemi püstitus ja aktuaalsus - probleemi sõnastus (3) ja probleemi olulisus (3) kokku punkte (0-6)	--- vali ---
* Sihtgrupp ehk kasutaja - kasutajasõbralikkus ja sihtgrupi analüüs (0-5)	--- vali ---
* Lahenduse uudsus - lahenduse töötavus, leidlikkus ja uudsus (3), lahenduse keskkonnasõbralikkus (3) kokku punkte (0-6).	--- vali ---
* Tööprotsessi - teekonna kirjeldus, analüüs, seosed ja järgedused. Nõue oli tööprotsessi analüüs ja järgedused (mis näitab seoseid probleemipüstituse, kasutaja ja lahenduse vahel). (0-5)	--- vali ---
* Töö vormistuse arusaadavus (lubatud on meediafailid, demod, valminud prototüübid vms) (0-5).	--- vali ---
* Kindlasti anda preemia – 5; võimalusel premeerida – 3; preemiat mitte anda - 0):	--- vali ---
* Palun kirjutage siia leiutise kohta oma kommentaar - see on abiks lõpphindamisel	

ET Eesti (Eesti)

Kategoorias 6-7 aastased lapsed ja 1. kooliaste:

2021. a. Mia-Merily Nisu (Kindluse Kooli 1. klass) töö „Lambisussid“

Leiutist „Lambisussid“ tutvustav video:

<https://www.youtube.com/watch?v=w-qCVTBze7w>

- Vahvad on tööd, mille prototüübid või mudelid on lapsed ise, lapsevanema või juhendaja abiga valmis meisterdanud
- Juhendaja personaalne hinnang tööle näitab juhendaja pühendumist

Kategoorias 6-7 aastased lapsed ja 1. kooliaste: 2019. a. Mirelle Kirbits (Põlva Jakobi Kooli 2. klass) töö „Vallatu Viilutaja“

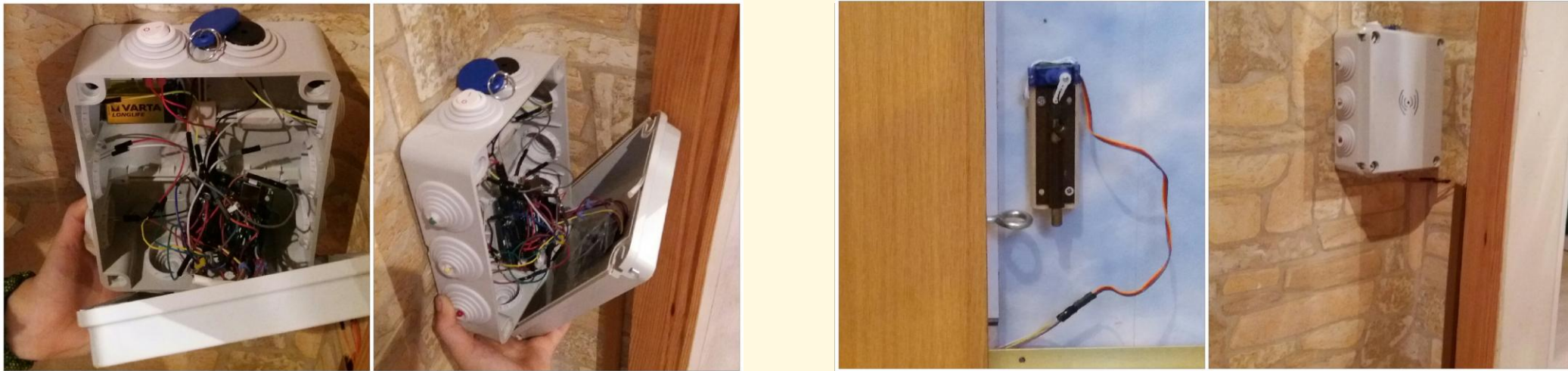
Leiutist „Vallatu Viilutaja“ tutvustav video: <https://www.youtube.com/watch?v=tNM4AgSgaol>

- Silma jäävad tööd, kus leiutise sisu on edasi antud mitmel erineval moel – selgelt ja üheselt mõistetatavalt
- Väga armsad on tööd, kus on kaasatud leiutama terve pere

Kategoorias 6-7 aastased lapsed ja 1. kooliaste:

2017. a. Kert Vahtre (Rapla Ühisgümnaasiumi 4. klass) töö
„Lükandukse kiibiga lukk“

<https://menu.err.ee/647380/vaike-leiutaja-kert-unistab-suurest-lavast>

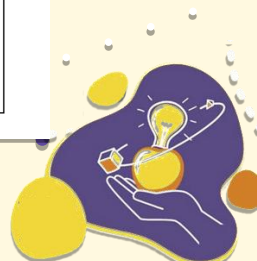
- Alati pole tähtis, kas ja kui originaalne on idee, vaid see, et leiutis on valmis ehitatud, toimib ja on täitsa ise tehtud
- Entusiasm kumab tööst läbi – see müüb alati

Tööde hindamine

VR1.-2. Hindamismatriks

SISU	6 punkti	5 punkti	4 punkti	3 punkti	2 punkti	1 punkt	0 punkti
S1: Probleemi püstitus ja aktuaalsus (0–6 p) Hinnatakse probleemi mõistmist, sõnastamist ning selle olulisust. Probleemi sõnastus (3 p) ja probleemi olulisus (3 p)	Probleem on väga selgelt ja täpselt sõnastatud, selle taust ja põhjus avatud ning olulisus ja mõju kasutajale veenvalt põhjendatud	Probleem on selgelt sõnastatud, selle olulisus ja mõju kasutajale on põhjendatud ning taust on üldjoontes avatud	Probleem on arusaadavalt sõnastatud, selle olulisus ja mõju kasutajale on välja toodud, kuid põhjendus võiks olla põhjalikum	Probleem on sõnastatud, kuid kirjeldus on üldine ning selle olulisus ja mõju kasutajale on vaid osaliselt selgitatud	Probleem on ebaselgelt või lünklikult kirjeldatud ning jääb arusaamatuks, kelle või millise olukorraga probleem seotud on	Probleem on vaevu tuvastatav ning selle olulisus, mõju ja taust jäävad selgitamata.	Probleem puudub või ei ole hinnatav ning ei selgu, millist probleemi töö lahendada püüab.
S2: Kasutajasõbralikkus ja sihtgrupi analüüs (0–5 p) Hinnatakse, kui võrd lahendus lähtub kasutaja vajadustest.	—	Sihtgrupp ja selle vajadused on selgelt määratletud ning lahenduse sobivus, kasulikkus ja kasutusmugavus põhjendatud	Sihtgrupp ja selle vajadused on kirjeldatud ning lahenduse sobivus ja kasulikkus kasutajale on põhjendatud, kuid mõni aspekt vajaks täpsustamist	Sihtgrupp on nimetatud, kasutaja vajadused on üldjoontes kirjeldatud ning lahenduse seos kasutajaga on olemas, kuid põhjendus jääb napiks	Sihtgrupp on mainitud üldiselt, kuid kasutaja vajadused ja lahenduse kasulikkus on vähesel määral avatud	Kasutaja või sihtgrupp on vaid põgusalt mainitud ning lahenduse sobivust ja kasulikkust kasutajale ei ole selgitatud	Ei selgu, kellele lahendus on mõeldud, kasutaja vajadusi ei ole kirjeldatud ega arvestatud ning lahenduse seos kasutajaga puudub

Tööde hindamine

S3: Lahenduse uudsus ja keskkonnasõbralikkus (0–6 p) Hinnatakse lahenduse leidlikkust, sobivust probleemi lahendamiseks ning keskkonnaga arvestamist. Lahenduse <u>töötavus</u>, leidlikkus ja uudsus (3 p), lahenduse keskkonnasõbralikkus (3 p)	Lahendus on leidlik ja originaalne ning selle uudsus, keskkonnasõbralikkus ja ressursside säästlikkus on selgelt läbi mõeldud ja põhjendatud	Lahendus on originaalne ja sisaldab uudseid elemente ning selle keskkonnasõbralikkusele ja säästlikkusele on hästi tähelepanu pööratud	Lahenduses on märgatav uudsus ning keskkonnamõjule või ressursside säästmisele on tähelepanu pööratud, kuid mõni aspekt vajaks täpsustamist	Lahenduses leidub mõningaid uudseid elemente ning keskkonnasõbralikkusele on üldjoontes mõeldud	Lahenduse uudsus on vähene või ebaselge ning keskkonnasõbralikkusele on viidatud vaid põgusalt	Lahendus on vähesel määral uudne ning selle keskkonnasõbralikkust ei ole sisuliselt käsitletud	Lahenduse uudsust ega keskkonnasõbralikkust ei ole võimalik hinnata või need puuduvad
S4: Tööprotsess, analüüs, seosed ja järeldused (0–5 p) Kirjeldatakse, kuidas jõuti probleemist lahenduseni, mida prooviti ja õpiti ning kuidas lahendus aitab kasutajat ja lahendab probleemi. 1.–2. vanuserühmas ei eeldata teaduslikku analüüsi, kuid oodatakse arusaadavat ülevaadet õpilase mõttekäigust, tähelepanekutest ja õpitust.	—	Kirjeldatakse arusaadavalt, peamisi tööetappe ning analüüsiti asjatundlikult töö teostamisel esilekerkinud probleeme, nende põhjuseid ja lahendamise viise	Kirjeldatakse peamisi tööetappe ja mõningaid katsetusi või tähelepanekuid ning tuuakse välja, mida töö käigus õpiti	Töö käik on kirjeldatud üldjoontes. Kirjeldatakse mõningaid samme lahenduseni jõudmisel	Tööprotsessi kirjeldus on lühike või osaliselt puudulik. Ei selgu hästi, kuidas lahenduseni jõuti. Õpitu või järeldused puuduvad	Tööprotsess on väga napp. Mainitakse üksnes üksikuid tegevusi või idee tekkimist	Tööprotsessi kirjeldus puudub
S5: Töö vormistus ja arusaadavus (0–5 p) Hinnatakse töö ülesehituse loogilisust, vormistuslikku korrektsust ning seda, kui hästi toetab esitusviis töö sisu mõistmist.	—	Vormistus on väga hoolikas ja joonised korrektsed ning toetavad ideed	—	Vormistus ja joonised on üldiselt arusaadavad, kuid esineb puudusi.	—	—	Töö on vormistamata või töö sisu ja idee ei ole esitatud arusaadavalt

Aitäh!